

Vaig néixer el 1948 a La Roda de Andalucía (Sevilla). Casat i amb dues filles. He traduït al català 'Utopia' de Thomas More. En política s'ha de fer un pas amb la utopia i un altre amb el pragmatisme. He après tanta o més filosofia fent política que en els llibres: la política és com la prova del nou de la realitat

“Un grau de pensament utòpic sempre és necessari”

Joan Manel del Pozo, professor de filosofia, traductor i exconseller d'Educació

JUDIT PUJADÓ

En català només hi havia la versió d'*Utopia* de Pin i Soler de 1912. Sí, era una edició lingüísticament antiga, prefabricada. I després hi ha una versió dels anys 80 traduïda del castellà. Encara que estigués ben feta, no responia a criteris científics. Per això podem dir que és la primera després de cent anys.

La seva versió flueix bé...
L'original no és fàcil. Els humanistes eren molt autoexigents, sabien molt llatí i intentaven imitar i superar els clàssics. Hi ha paraules

les que són inventades per More i és interessant de traduir perquè és un repte lingüístic. He intentat imitar l'estil original, amb respecte i una certa veneració.

En aquests moments de crisi, les utopies tenen valor?

Sí. Un grau de pensament utòpic sempre és necessari. No per intentar reproduir de manera mecànica el redactat d'una utopia, perquè ja està escrita sabent que no és possible, però sí com una orientació en el camí. Així el pensament utòpic polític té el valor de generar motivació amb sentit.

Quan apareix el socialisme

científic, l'utòpic queda menys tingut?

El socialisme científic viu en part del somni utòpic, i diu: és tan bo, el somni, que ara intentaré donar-li un caràcter científic. La paradoxa del socialisme científic que pretén corregir l'utòpic és que crea una altra utopia, que és la ciència aplicada a la política

I això és impossible...

Ciència i política són dues paraules per a mi apassionants, cadascuna en el seu moment i en la seva funció, però pretendre una política que tingui caràcter científic és impossible.

Perquè ateny a la naturalesa humana?

Que és lliure, i com a lliure és imprevisible, desitjablement imprevisible. La gent entén perfectament que els somnis només són somnis, però que tenen una funció. More escriu una utopia i utopia significa "No té lloc". No ens està enganyant. Mentre el llegeixes penses: "Ostres, que bé que estaria, això! I per què no ho podem?" Per tant és un mecanisme generador de política realista.

Utopia és el contrari de realitat?

No. El terme contrari d'utopia és

antiutopia, és a dir, la utopia és la construcció d'un somni positiu i el contrari és un somni negatiu. La realitat no és contrària al somni, en tot cas és curta respecte al somni, és dificultosa respecte al somni, però no contrària, i pot alimentar-se del somni.

Políticament vivim temps de poques utopies?

Jo crec que igual que físicament caminem amb dues cames, políticament també caminem amb dues cames, una és la del pragmatisme i l'altra és la de l'idealisme, per usar el terme d'*Utopia*. Però idealisme i pragmatisme necessiten ser combinats permanentment, perquè les persones necessitem donar sentit als processos.

L'encaix del filòsof en la política és difícil, a More li va costar la vida...

No és fàcil. El que fa More és recomanar que el filòsof sigui l'aportador de la qualitat de la ublilitat, el que es diu en futbol "habilitat de jugar per les bandes". La posició del filòsof segons More ha de ser la del senyor que és capaç de trobar camins laterals que, com els bons diplomàtics busquen el *dribbling* fi i acaben donant la volta a les coses.

Vostè també combina política i filosofia...

A mi m'ha semblat sempre personalment molt enriquidor contrastar tot el meu bagatge filosòfic amb la realitat i poder-la il·luminar una mica amb la reflexió.

Com veu un professor universitari els joves?

Jo diria que tenen una percepció molt espontània i molt simple de la realitat externa a la qual arriben. Richard Sennet explica que estem creant una societat que crema el caràcter de la gent, que desmoralitza perquè està trencant regles bàsiques del bon treball i això el jovent universitari ho percep.

Thomas More escrivia fa 500 anys, però és molt proper.

Vivim en una obsessió presentista de tal magnitud que hem declarat que tot passat és caducat. Això és un error. El passat és la matèria de la qual està constituït el present i això ens permet dir que en realitat només existeix el present continu. És el progrés en espiral. Es progressa a l'entorn d'un mateix eix i vas pujant nivells. Hi ha progrés, però l'eix és el mateix. Si treus el cap pel forat de l'escala cinc pisos més avall hi ha More, i vint pisos més avall hi ha Plató. Si escoltes, sentiràs què diuen.

JUDIT PUJADÓ

Pere Quera

Joiers des de 1887

Girona - Palamos - Figueres

www.perequera.com

Tel. 972 204 690

ROLEX
 ROLEX.COM
 TEL. 900 41 43 45